

34.88
7.1005

Sakala Ööpik.

Puuletanud ja väljaannud

A. Rennit.

Wiljandis.

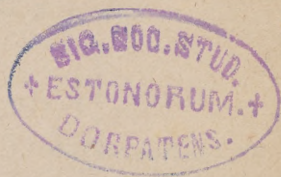
Trükitud J. Feldt'i kirjade ja kuluga.

1883.

Sakala Ööpik.

Luuletanud ja wäljaannud

A. Rennit.

Wiljandis.

Trükitud J. Feldt'i kirjade ja kuluga.

1883.

Zenfuri poolest lubatud. — Tallinnas, 16. Aprillil 1883.

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu

42843

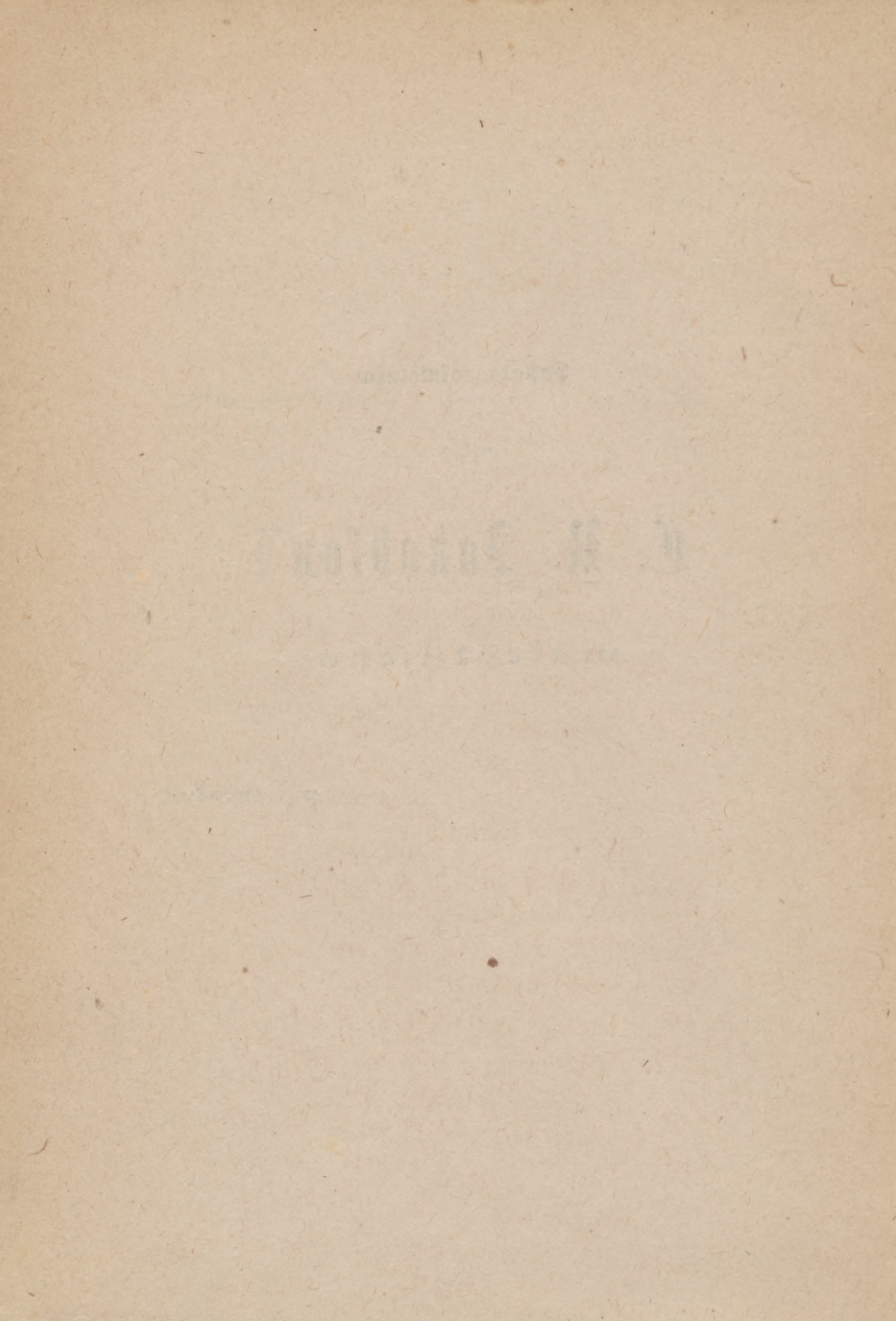
Sakala toimetaja

õnksa

C. R. Jakobson'i

mälestuseks

pühendatud.

Annetuseks.

Armas isamaa, oh kuule:
Waikse metsa kohinas
Tõstab arglik ööpik hääle,
Taara kodus Sakalas.

Tema häälel on alles nõder,
Ja nii wilets, jégane;
Tema keel on wäga kibur,
Ei ta kosta kaugele!

Arglikult, ja wäga kartes
Pakub ennast kuulda ta;
Ja siis wotab ta siin kurtse:
Kas 'ted' kuulma tulete.

Kui ta laulsi häälel siin jõuaks
Rõõmustada teie meest,
Ei ta muid siis enam nõuaks,
Pajeks kuulda oma häält.

Palun siis: oh wõtke kuulda,
Mis siin pajatab ta keel;
Parem' ta ep wõinud laulda,
Ta on alles — algusteel!

Kallim warandus.

Minu kõige kallim wara
Minu armas isamaa,
Ei süst lahku iial ära,
Ei sind iial unusta!

Sinu metsades ja wainul,
Sinu haljal mägedel,
Tahan laulda armsal aimul,
Sulle kiitust igal a'al.

Sa mind kannad armu kätel,
Sa mind toidad hellaste;
Sest sind pühalikul mõttel
Kiidan kõrgeks surmani. —

Siin ma elan rõõmsal meelel,
Teenin pale higi sees;
Siin ma laulan emakeel:
Mina olen Cesti mees!

Oh mu armas Cesti kalme,
Kui m'ul tuleb surmatund:
Wõta mind siis oma hõlma
Singama ka wiimist und!

Kaebtus.

Ma waatan kurwalt laugele,
M'ul piisar paisub laugele;
Mu hing on rindus õhkamas
Ja süda walust lõhkemas!

Miks mõtsid Sa mind kurwasta?
Mu end'ne ilu inglise?
Mis süüdi olen teinud ma,
Et põlgasid mind naeruga?

Su pettus, wale armastus,
Su heitlik meel, Su kawalus:
See saadab mind nüüd peagi
Su noorelt hauda minema!

Lapse põli.

Minu armsas isa kodus
Kena heina aasa pääl,
Jooksis ilus selge hallit
Rastis õitj'wad lilled sääl.

Tema kaldal mäng'sin mina
Lapse põlwes rõõmsaste;
Tõiste wende seltjis kõnd'sin,
Hoidsin karja priskeste.

Nii kui hallit puhas, selge,
Paistis läbi põhjani:
Mõnda oli minu süda,
Puhas, selge alati!

Lapse põlw nüüd läinud mööda,
Ei ta tule tagasi!
Süita meel ja puhas süda
Läinud ühes temaga! —

Üle õitj'wa heina aasa
Woolab weel see hallikas;
Nüüd ta kaldal istun mina
Süda kurb, film pisaras.

Leinan lapse põlwe taga,
Oh kui armas oli ta! —
Siis küll ikka m'uga mäng'sid
Rõõm ja lahus alati.

Nüüd ma olen wanaks saanud
Wäsitän'd mind elutee;
Ilmas mõnda pattu teinud
Sest mu südant waewab see.

Gesti mees.

Ma olen sündin'd Gesti mees,
Ja Gesti waim on minu sees; —
Ei seda nime põlga ma,
Waid arwan auuks omale:
Oh Gestimaa, mu isamaa!

Mu ülem rõõm ja meele hää
M'ul oled ja mu isamaa!
S'ul kiitust laulab minu keel,
Ja s'ule truuks jääb mu meel.
Oh Gestimaa, mu isamaa!

Su haljad metsad, wainud, jõed,
Su wäljad, aasad, orud, mäed,
Kõik õitsewad nii ilusast',
Mind rõõmustawad tulusast'.
Oh Gestimaa, mu isamaa!

Ma olen sündin'd Gesti mees
M'ul Gesti waim ka südames;
Sest Gesti weri, waim ja meel
M'ul kõige armsam ilma pääl.
Oh Gestimaa, mu isamaa!

Sakala toimetaja

C. R. Jakobson'i

surma sõnumid kuuldes, 7. Saastukuu päeval 1882.

Kurba leina sõnumid nüüd kandwad tuuled,
Täna kohjedes üle Gestimaa.
Mhastades kuulutawad huuled
Tõine tõisele nüüd kurwa häälega:
Carl Robert Jakobson on surnud!
Gesti hülgaw täht on kustunud! —
Armuta on tormid maha mürdnud
Seda kallist wiljakandjat elupinu!

Seda Gesti paremata lasta
On meilt riisunud nüüd ära walsu surm,
Kelle rindus oma isamaa ja rahwa wasta
Leekis lõpemata palaw arm. —
Tema surmaga on nüüd ka murtud ära,
Gesti elu wiljakam ja kallim oks,
Ja see waimu kewadine rõõmu sära
Kurwa leina hõlma looja läks.

Kui nüüd tahan waata tema töösid,
Mis ta teinud Gesti pinna pääl,
Kudas kautan'd ta pimeduse röösid,
Seda rääkida ei jõua minu nõder keel!
Oma rahwast rumaluse küttest päästa,
Oli ikka, ikka tema elu ülem siht;
Teda kõigipidi hariduse järjel' tõsta,
Oli kõige tema tööde suurem juht.

Gesti koolide eest tema hoole kandis,
 Kui kõik töised unustasid neid;
 Kallid kooliraamatuid siis tema wäljaandis,
 Need küll koolidesse uue elu tõid. —
 Nõnda isamaale edendust ja head
 Igas asjas ikka nõuudis ta,
 Parandas küll mitmed suured wead,
 Mis siin rahwa seltsis leidis ta.

Põllumeeste seltsid, ärkasid ja õitsid
 Tema juhatusel ilusast';
 Nii et terve rahwas wilja maitstid
 Tema küllwamisest tulustast'.
 Ja ka palju tema wälja andis
 Põllutööde õpetuse raamatuid,
 Kellega ta kindlat põhja pandis
 Kus kõik põllumehed wõiwad käia nüüd.

Nii kui kewadisel ajal tõuseb päike
 Loomusel' toob ilu, säradust, —
 Nõnda tema Sakalast ka walgus' läike
 Gesti rahwa waimuelul toonud äratust. —
 Ta on rohkem teinud hariduse tööd
 Rahwa kasuks nelja aastaga, —
 Rohkem näitnud õpetuse teesid,
 Kui — seitsme saja aastal huljana.

Riirjameeste Selts küll mitu aastat kurnalt,
 Lonkas parteiliku juhatuse all;
 Rahwas sai jäält wilja näha wäga arwalt,
 Ning kõik lehedki jääl seisid närtsiwal,
 Aga kui ta tema juhatuse alla sai,
 Siis ta ärkas jälle uueste,
 Siis ta died kohe lahti löi,
 Kaswis suureks, kuulsaks, poole aastaga.

Üleühtse igas heas asutuses
Oli tema ifka esimene;
Igas wastaliste wasta wõitlemises
Wägew wõitemata kangelane.
Truudus, armastus ja wapper süda,
Ning üks kaljukindel mehe meel!
Ja ka auusus, õigus, headus ja tõde,
Oliwad ta omadus' ja ehted eluteel.

Kangelane! miks Sa läksid ära?!
Küsid õhkades nüüd Cesti rahwa hää!
Miks Sa wõitlus' wäljalt lahkusid nii wara!
Kuna wõitlemine alles kibe weel.
Kesje wõib nüüd Sinu asemele
Cesti waimuwäljal astuda?
Kesje on weel toeks meie rahwusele,
Kui ted' wõerad kipuwad nüüd lõhkuma?!

Kurgja jõe laene paisub pisarateest,
Mis Su haua nutab isamaa!
Männik mühab hale õhkamistest,
Mis sääl Cesti rindest tõuseb waluga! —
Sinu põrmulised liikmed nüüd küll jaawad
Põrnu põue pantud puhkama,
Aga Sinu waim ja mälestus need igaweste jääwad,
Cesti rahwa seffa elama.

Hinga rahus! wõitlemise waewast
Nüüd oma waitse haua kambri sees!
Hinga rahus! oma tööderiffast päewast,
Cesti rahwa esimene esimees!
Head böd! oh hinga magusaste,
Kuni üksford jaad Sa äratud;
Tõuse siis ja päri wõidu kroonifesta,
Mis sa oled auuga teeninud.

Marile.

Oh Marile! küll ilus
Ja armas oled Sa!
Su armastuse wilus
Wõin üksi hingada.

Su sinilille filmis
On lahkus alati!
Sa elutombes, wiijis,
Kui waike tuife.

Sa tasane ja waga,
Kui walge linnuke;
Sa kena, helde, lahke,
Kui taewa inglise.

Sul roosi karwa palge,
Sa lõbus, lahke, hää.
Põsk punane, suu walge,
Ka siidi juukstes pää.

Oh Marile! kui mõtlen,
Kui kena oled Sa
Siis südamele ütlen!
Et Sa mu armuke!

Metsake.

Metsake, ja ilus
Oled minule!
Sinu lehte wilus
Tahan kõnida.
Sinu haljad oksad
Waikest kohawad,
Ja su wärsked lehed
Armast' lehkawad.

Metsake, ja oled,
Tempel looduses; —
Renaste ja kõlad
Pinnu lauludes.
Siin ka õitswad lilled
Halja punde all;
Korjalaste pillid
Rost'wad kõrwu m'ul.

Metsake, kui sinu
Oksad kohawad:
Siis ja jala sõnu — —
Gesti õnnest, ilust,
Wabaduse a'al,
Muredest ja walust
Orja-põlwe teel. —

Rõõm ja kurbtus.

Kui haljendas mu noorus' oras,
Kui õisi kandis elu wain,
Kui kuldne koit mu silmi säras,
Kui rõõmu hallikatest jöin,

Kui hülgaw lootus, õnne läikus,
Mu noores hinges ilutses,
Ja kui weel kaunis rahu, waihus,
Mu rindus armjast' walitses:

Siis õite õht ja metsa kohin,
Ja lind'e lahke laulu hää
Ming armas waike tuule wuhin
Mind meelitasid wainu pääl'.

Kui kõndisin jääl puude wilus,
Mis haljas lehtes lehtasid, —
Kus põesjad seisid õite ilus
Ja jooksid hõbe hallikad:

Siis haljas põesjas hääle tõstis
Üks armas lahke laulu lind,
Ja kui see hää mu kõrwu kostis,
Siis jundis koke seisima mind. —

See linnukese hää siis kõlas
Nii ime hellalt, magusalt,
Ja minu südamesse walas
Üht armast tundmust wagusalt.

Ma kuulasin siis kaua aega
See linnukese armast häält,
Ja tundsin, kuda ime wäega
See liigutas mu südant, meelt.

Siis kiskusid õntsad mõtted
Küll kuldses kujures mu ees;
Ja nii kui paradiisi lättes,
M'ul woolasid rinna sees.

Oh õnnetust! siis kohisedes,
Üks walgju hää käis metsa poolt,
Mu linnuke siis ehmatades
Jäi wait ja lendas ära jäält! —

See linnukene oli läinud,
Jah läinud! — wist küll igawest!
Ja ühes endaga ka wiinud
M'ul rahu, rõõmut, südamest!

Nüüd jagedaste ma weel tuigun
See end'jel armjal haljal teel
Sääl kurwas mõtte-unes juigun,
Ja ootan — ehk ta laulab weel!

Sääl tõised linnud hääli tõstwad
Ja kahisewad põesjad, puud;
Need aga kõik mu kõrwu kostwad
Kui kurwalikud leina lu'ud.

Ma leinan taga walujaste,
Nüüd jeda lahket linnukest,
Kes laulis m'ul nii ilujaste,
Ja tõi mu rindu igatsust.

Rahutu süda.

Minu süda, miks sa kohad,
Rahutumalt laenetes?
Miks sa nõnda raskesti ohkad,
Mure pilvi pillutes? —

Süda, mis sind waevab nõnda,
Et sa tufjud tormiselt,
Et sa lainis merepinda
Tood mu ette sagedalt?

Süda, võta tähel' panna
Waikelt õitswaid lillesi:
Ei nad kurbtust, muret tunne,
Ei neid waewa üfsigi!

Süda, võta tähel' panna
Rahus jookswat hallikat:
Wagufaste jookseb tema,
Kosutawat selget wett.

Sinule ma ütlen, süda:
Jää ka sina rahule!
Miks sa ilmaaegu nõnda
Waewa teed mu hingele?

Lahe neiu.

Mul haledaks lä'äb süda,
Kui mõtlen Sinu pääl';
Ja kurblikust siis hüiab
Ka minu laulu hää!

Sa armad, et see üffi
Wõib rahus elada,
Kell' palju rikkust, wara
On käes alati. —

Et ma ei ole rillas,
Seepärast põlgad mind;
Ja tõsist armu mitte
Ei tunne Sinu rind!

Oh kuule! neiuene,
Mis ütlen Sinule:
Kõik Sinu rikkus, wara
On ilmas tühine.

Ma lahe poisimees olen,
Ei uhtust jalli ma;
Ma armastan üht südant,
Mis truud ja õiglane! —

Leitud roosike.

Ku hommikul,
Ditswal kowadel
Päksin kõnd'ma metsa teele,
Rõõm ja rahu täitsid meele
Siis m'ul otsata.

Vinnud tõstsid häält
Halja puude päält:
Laulsid rõõmstast' kuldjel keelil
Südamesse tung'wal hääli,
Tuhat kordset wiit.

Weiße ojake
Wulisedes ka,
Kooksis läbi metsa tõttes,
Kiirelt, wäsimata ruttes
Kuni jõesse.

Villed rohu sees,
Hilgasid mu ees;
Dittsid halja puude wilus,
Mitte tuhat karwa ilus
Wäga kenaste!

Ditsemate reast,
Tuhandate seast,
Minu film siis ühe leidis,
Mis mu südant ära wõitis
Omalt' igawest.

Seda wõtsin ma
Ühes juurbega,
Metsast oma kodu kanda
Kooji peenra pääle panda
Klusk ditsjema.

Waata ette.

Süda, süda, waata ette,
Kui ja mängid armuga;
Ära ennast tema kätte
Wõtlemata anna ja!

Armastus toob õnne, elu,
Saalemisse saadab sind;
Armastus toob kurbtust, valu
Kui et närtseb noorust' rind.

Sellepärast, ära anda
Hooletu'lt end armusse;
Muidu saad wa'st haawu tunda,
Mis sind saatwad surmasse!

Siisuke.

Põhilise metsa wilus
Kõnnin kurwa meelega:
Siisuke, oh lahke, ilus,
Kus nüüd oled jäänud Sa?

Kus nüüd on Su arm ja luba,
Ja Su helde tõutus?
Kas Su meelest läinud juba,
End'ne kallis armastus?

Ütle, armas Siisukene:
Miks nii heitslik Sinu meel?
Miks Sa kuulsid kallikene,
Mis S'ul rääkis wale keel.

Nüüd on Sinu palgelt kadun'd
Kuldne armastuse koit,
Ja mu endist rõõmust südant
Täidab kurwastuse wõit!

Sumalaga, Siisukene!
Elu-õnne soowin S'ul,
Ehk küll enam kallikene —
Sina kätt ei anna m'ul!

Igatsemine.

Su hõlma tahan heita
Ma elu waewa eest;
Su rinnale end peita,
Sääl leian hingamist.

Kui elu-waew ja mure
Mu südant kurwaks teeb;
Kui ilma kius ja käre
Mu hinges' haawu lööb;

Kui elu-laew m'ul liigub
Weel mure mere pääl;
Ja effi laen'tel liigub
Kus lõõtsub tormi hääl:

Siis igatsen ma sõuda
Säält rahu rannale,
Ja hingamiseks jõuda,
Su pehme rinnale.

Sääl on m'ul õnne ilmad,
Sääl tunneb rahu rind;
Kui paradiisi palmid
Sääl kuldsest katwad mind.

Seft palun: ära peida
Mu eest end igawest;
Waid lase wa'est weel leida
Su hõlmas hingamist!

Kurblik elu.

Küll kurblik on mu elu	Üks armuke m'ul oli,
Siin kurja ilma pääl;	Kes õitses lenaste,
Kõik noorus' rõõm ja ilu	See rõõmustas mu elu
On hoopis kadun'd tääl.	Küll wäga armsaste;
Surm on ju handa wiinud,	Nüüd seegi maha jättis
Mu armsad wanemad —	Mind üksi muresse,
Kõik sõbrad on m'ust läinud,	Ja omal' tõise wõttis,
Ja mind nüüd põlgawad!	Kes armas temale!

Nüüd olen üksi ilmas
Ma kõigist põlatud,
Ja pisarad ka filmas
M'ul rohkest' woolawad.
Oh surm nüüd tule pea
Ja päästa ära mind;
Sa üksi m'ule hea,
Ma nuttes ootan sind!

Surmu aed.

Oh surmu aed	Oh rahu paik,
Sa kutsud meid,	Kus hing'wad kõik,
Et lendes ära lähme!	Kes elust ära wäsin'd;
Üks jaadab üht,	Kes wanaks läin'd,
Ja tõine tõist —	Ja waewa näin'd —
Küll sinna rahu mäele.	Ja elu=reižil tüdin'd.

Oh waike koht,
Sa magus roht
Küll oled kehwal hingel!
Ei enam see
Saa kaebama,
Kes saab jell' rahu kingul! —

Eha a'al.

Ma kõnd'sin õhtu eha a'al,
Kui lõpnud päewa töö, —
Sääl halja heina aasa pääl,
Seft waike oli öö.

Ma kuulsin kaugeist kõlawad
Üht laulu helinat:
See laul, ning laulja oliwad,
M'ul tut'wad mõlemad.

See laulja oli neiuks,
Kes uhke meelega,
Mind mõttis ära põlgada,
Läks tõise kaenlasse!

Mu jüdamest siis sedamaid
Rõõm, rahu kadusid,
Ja palgest palju pisaraid
Ka maha sadusid.

Heitlik meel.

Täna mina nägin õit'smas
Ühte roosi lillekest;
Minu südames siis tõusis,
Wäga kange igatsus,
Seda roosi omal' saada
Igaweste ehtesse.
M'ule lubas ta ka jääda
Kuni elu otsani.

Kga homme oli juba
Pöörtud ära tema meel!
Unustatud oli luba —
Hingas tõise rinna na'al!
Haledaks läks minu jüda,
Pöörasin t'ale selga siis;
Tuletasin meele jeda:
See on kurja ilma wiis! —

Karja seltsile.

Kaul wiib mu mõtted sinna,
Kus on mu armas paik;
Mu kuldse lusti linna,
Kus särab, hiilgab päik'.

Mu armja karjamaale
Mu mõtted käiwad nüüd;
Ja karjapõlwe a'ale
Mind kutsub laulu hüüd.

See armas aeg küll seisab,
Mu meeles igawest:
Kui lahke Mari seltsis,
Ma hoidsin karjakest.

Oh ütle, armas Mari!
Kas on S'ul meeles weel,
Kui waikest sõi sääl kari,
M'e halja wainu pääl? —

Kui lilledest Su käd,
Sääl pärga punusid;
Ja seega minu pead
Sa kenast' ehit'id.

Üks selge hallik jooksis
Sääl lille pöösa all,
Ja päikse paistel hiilgas,
Kui pärli säraval.

Ra hõbe lainil jõgi
Käis läbi karjama,
Ja metsas kuskus kagu
Meil' kuldseid lugusi. —

Säält haljalt mäelt ja orust
Siis lind'e laulu wiis,
Ja igast metsa kuruist,
Meil' südamesse käis.

Meid warjas waiune kaasik
Siis halja lehtega,
Ja kuldne, kallis kuusik,
Kui ilu ehtega.

Ja kõige armsam oli,
Weel ifka mängida,
Mu noore südamele,
Su õitswa rinnala!

Siis rõõmus minu süda
Küll oli alati:
Kõik elu-waew ja häda,
Weel olid tundmata.

Ei aimata ma mõistnud
Sell õitswal õnne a'al,
Kuis mure pilwed tõusid
Mu tulewiku teel.

Mu noorus' taewast katfid,
Need pilwed häkiste,
Ja rõõmu päikest matsid,
Nad pimedusega!

Siis elu-torm mind puhus
Ra wälja karjamaalt;
Ja ajalaene uhus
Su rõõmsa rinna na'alt!

Tuul wiis mind mure maale
Ja elu-kõrbesse!
Kus tuli minu pääle
Küll palju kurbtusi!

Aeg on küll elu muutnud,
Mind wiinud kaugele;
Arm, mälestus on jäänud
Mu rindus muutmata!

Ja muutmata on jäänud
Ra Sinu lahke meel,
Nii kui ta enne olnud,
On nüüdgi ifka weel.

Su roosi palgelt paistab
Arm, heldus ifka weel,
Ja Sinu huultelt kostab
Weel end'ne lahke hää.

Ja sagedaste annad
Kätt lahkest minule,
Ja minu mõtted kannad
Sa endse ilule.

See sõbrus, rõõmus elu,
Mis oli endsel a'al,
Ja nüüdse põlwe ilu,
Nad festku ikka weel!

W a s t u s

eessõisema karjapõlwe laulu pääle.

Kul oli armas kuulda,
Ja rõõmsaks sai mu meel,
Et Gina wõtsid laulda
Mei' karja-põlwest weel.

Ma kuulen waikselt õht'el
Kuis hüiab lind'e hää, —
Mei' end'sel rõõmu koht'el,
Sääl halja wainu pääl.

See armas aeg on uppun'd
Ka aja=meresse;
See rõõm on ära lõppen'd,
Mind jätnud muresse!

Mu tuff'wat rinda kased
Weel lahkest warjavad,
Ja end'jed haljad wõsajad
Mind armsast' katavad.

Ma hiiian jägest' walus:
Oh tule tagasi!
Sa armas aeg, ja ilus, —
Ta lendab edasi! —

Kõik muud wõin wainult leida,
Kuid üksi mitte Sind; —
Aeg on Sind wõtnud peita,
Sest kurvastab mu rind!

Aeg on Sind kangel wiinud,
Ma olen küll weel siin —
Mu rõõm on aga läinud
Mu elu on kui piin!

Ma sagedaste tõttan
Weel armsa wainule,
Sääl aga kurwalt nutan
Et olen — ühinda! (Mari.)

Kasuwennale.

Kul mina palju, palju õnne soowin,
Oh minu kallis kasuwend;
Sind elu-tee pääl ette waatma noomin,
Ja palun siis: oh kuule mind!

Sa waata ette, kus Sa iial lähed,
Ja pööra ikka õiget teed!
Eesmärgiks võta omal' hiilg'wad tähed,
Siis Sa ei kõnni eksi teed!

Sa ära oma nime ega seisust jalga,
Waid pea seda auu sees;
Sa ära oma isamaad ja rahwast põlga,
Siis oled Sa üks dige mees!

Käi edasi Sa kindlat Cesti rada,
Ja ära lase ennast eksita'!
Sa võta kõik häid kumbeid armastada,
Ja südamesse õppida!

Sa elu-rõõmu digel mõõdul maitse,
Ja ela armastuse sees!
Kõik paha kumbedest end kindlast kaitse
Ja pea truudust sõnas, töös!

Su südant täitku õigus, hääbus, heldus,
Ja Sinul olgu waga meel!
Siis saab ka õnne päikse selgus
Sul paistma tulewiku teel!

W i l j a n d i

Cesti Võllumeeste Seltsi maja pühitsemiseks

8. Wiinakuu päewal 1882.

Kui Roidu noormees puna palgel
Wind täna unest äratas,
Ja hiljem päike hiilg'wal walgel
Maaailma lahtelt teretas,
Siis Cesti poegi hulgaliste,
Maanteedel nägin ruttawad,
Ja wiibimata ujunaste
Kõik Sakalaske tõttawad. —

Neil rindus woolab waba meri
Ja paisub laial laenetel;
Neil silmis särab rõõmu meri,
Täis lootust, lahtel läikufel.
Nad katnud oma kannist keha
On rahwus' riietega kõik;
Neil palgel paistab õnne eha,
Ja kindel nende sammukäik.

Juust nagu muiste wahwad isad,
Kõik siia kofku ruttasid,
Kui mõllasiwad sõa kisad,
Siis kaitsma kallist Sakalat.
Nii ruttawad nüüd kofku pojad,
Et mitte enam sõale,
Waid Põllumeeste Seltji majad
Nüüd õnnistama rõõmuga.

Waat' maja juur ja ilu ehtes
Siin seisab uhkest Sakalas;
Nüüd haljas wannikus ja lehtes
Kui mõrsja oma peiu ees.
Maailm võib imeks-pannes näha,
Ja waata siin neid wägesid,
Et ühendus ja trundus teha
Küll wõiwad imetegufid.

Nüüd Sakalamaa priskek pojad
Ja puna palge tütrek ka,
On esimest kord seda majad
Nüüd tulnud waatma hulgana;
Siin saawad edespidi nemad
Ka sajeteaste kaima koos,
Kui armastajad õed ja vennad,
Jamaa kasuks kallis töös.

Sest ühendus, arm, trundus leidku
Siin jelles majas kodu ka,
Siit argu mitte lahku heitku
Need kuldseid tähed ilalgi! —
Ühendus siia pehmel häälel
Meid kutsku kofku igal a'al;
Ja arm ning trundus kindlal meelel,
Meid kinnitagu auusal tööl!

Sah jäägu kindlaks selts ja maja,
Ja õigeks seltsi elu-joon!
Kui maja kindel alustaja
Suur isamaa poeg Jakobson!
Selts saagu kaua, kaua õitsma
Siin uues majas ilusast',
Isamaa saagu wilja maitsema
Su külwanisest tulusast'!

Isamaale.

Oh mu armas Gesti rada,
Minu õitsew isamaa!
Kallis Kalewide kodu,
S'ule kiitust laulan ma.

Taara tammitude ilus
Laulab sulle kind'e hääle;
Sakalaste metja wilus
Kõlab kiites minu keele.

Sinu haljad heina aasad,
Ja su hülglwad hallikad,
Sinu tammepuud ja kased,
Kõik nii armast' lehkawad!

Sinu põllud wilja andwad,
Sinu wainud õitsewad,
Sinu wäljad lilla kandwad,
Sinu linnud laulawad!

Kuumalt tujukub minu süda,
Kui su pääle mõtlen ma,
Ja mu suu s'ul hüiab seda:
Ela, õitse, Eestimaa!

U n e n ä g u .

Täna õõsel nägin mina,
Neiuks, Sind une sees:
Lahke naeru näuga Sina
Seisid minu woodi ees.

Siis mul tundis meel ning süda,
Rääkimata rõõmustust,
Et Sa mule lahkest' nõnda
Awaldasid armastust.

Sa mul' panid rinna pääle,
Ühte roosi lillekest;
Ja ma kuulsin Sinu hääle:
Ma jään S'ule igawest'!

Ja ka warssi selle pääle
Kui ma üles ärkasi' —
Küsimine tuli meele:
Kas see ilmsi on ka nii?

J a w a d e .

Oh ja kena kewade,
Rõõmustad mind hellaste;
Jälle oled tulnud sa,
Õpetanud külmä a'a!
Nüüd on haljas lehtes puud,
Rõõmsast laulwad lind'e juud!

Oh ja kena kewade,
Elu tooja oled sa!
Haljaks teed sa rohu maa,
Ja toob lilled õitsema ka;
Metjades ja wainu pääl
Rõlamas on rõõmu hää.

Moorus elu kewade:
Kell' weel käes oled ja,
Rõõmustagu laulgu see,
Sügisel on ligi ka!
Ja kui kord on tulnud ta
Ei ta enam ära lä'ä!

S ü g i s e.

Oh sügisel,
Müüd tuleb ja
Ja juwe ära ajad!
Kõik lilled'jed
Su närtsinud,
Ja seisma jäänud ojad!

Oh sügisel,
See sinu töö,
Et on kõik kohad kurwad!
Ei kufagilt,
Müüd rõõmu häält
Ei kuule minu kõrwad!

Oh Talwefuu,
Müüd lehepuu
Sa oled paljaks teinud!
Kõik linnud'jed
Müüd kaebawad:
Et juwi ära läinud.

Oh sügisel,
Sa tuleb ka
Müüamuti mu elul'!
Ja peagi
Saan olema,
Ma sinu külmal wilul!

Ä r k a g e !

Ärkage müüd Eesti pojad!
Taewa piirel walgu' wööd,
Radun'd mustad mure ajad,
Radun'd pitkad pimed' ööd!

Eesti tütreb, neiuksesed,
Tõstke päada rõõmu wäes;
Mii kui õitswad õieksesed
Kewadije päikse käes!

Zuba kerfin'd koidu kulda
Döde hõlmast ülesse,
Äratanud wainu tulda
Wabas rindus elusse.

Zuba kewadijed tuuled
Lehwitawad Gestimaal;
Zuba hüidwad lind'e humleb
Murmel, metsas, wainu pääl.

Juba hakkas' d leht'wad lilled
 Gesti pinnal õitsema,
 Juba hüidwad ajakellad:
 Ärka, ärka Gestimaa!

Juba mustad vööde orjad
 Tõusew päike ehmatan'd;
 Nii et nende suured karjad
 Sortsi soosse põgenen'd.

Juba kattenud need paelad,
 Mis meid piinal pidasid;
 Mis siin waesed Gesti kaelad
 Kandsid aasta sadasid!

Oh weel walgust ära wõita
 Püiab pime pilwe tiib:
 Aga ei see enam aita,
 Iida tuul ta ära wiib!

Ärka siis! oh Gesti rahwas,
 Ärka üles isamaa!
 Pimedusest ole wahwas,
 Walgusele sammuma!

Elagu sa!

Oh minu ilus isade maa
 Sind tahan ma kiita laulubega:
 Sa õitsegu, kaswagu, kaunimaks saagu!
 Ja kindel meel, truudus, su omaks ka jäägu.
 Oh minu ilus isade maa,
 Sull' tuhat kord' hüüan ma: elagu sa!

Siin kenaste õitsewad lilled ja puud,
 Ja kauniste laulawad lindude suud;
 Siin jooksewad jõed ja hallikad ka
 Siin rahwas en lõbus ning lahke ja hää!
 Mu kallim warandus — isade maa,
 Sull' tuhat kord' hüüan ma: elagu sa!

Kui wa'est ka tunneb siin furbduist mu meel,
 Siis mõtlen ma jälle su ilude pääl:
 Siis korraga kaub kõik murede koorm,
 Ja täidab mu südant üks otsata rõõm.
 Oh minu ilus isade maa,
 Sull' surmani hüüan ma: elagu sa!

Emakeel.

Ma olen kaugel käinud
Ja kuulnud mitu keelt,
Ma mitu maad ka näinud
Mis rõõmustasid meest.
Ei siiski jeda ilu,
Mis on mu isamaal,
Ja emakeele kõla
Ma kuulnud kufagil.

Küll kenaste ja kõlad,
Mu Eesti emakeel!
Ja ilusam veel oled,
Kui kaunis kandle hää.
Kui ma su hääle kuulen,
Siis rõõmsaks saab mu meel,
Ja sulle kiitust laulan,
Mu armas emakeel!

Kõik mõeras keel ja rahvas,
Mis nägin, kuulsin ma, —
Kas olgu nad kes tahes,
On nagu eluta;
Seepärast mõtjin jälle
Ma kodu rändada.
Siin elada ja surra —
Ma tahan rahuga!

Vabadus ja wangipõlv.

Kui wanast kuldajal wabal a'al
Siin õnne = lilled õitsid,
Ja kaunist rahu Eestimaaal
Weel Ukku käed kaitsid:
Siis kõndsid wabaduse wäes
Küll arm ja truudus käsi käes
Siin Taaralaste kodus!

Siis ükskord jellel õnne a'al
Küll kaugel näha olid,
Gull laewu Vääne laende pääl,
Kes ranna poole tulid. —
Neid õhtu tormid puhusid
Ja mere lained uhkusid
Siis Düüna jõe suhu.

Siis ruttu mäele tulivad
 Sääst mõrad sõamehed,
 Kes kandsid wassjed kübarad,
 Ja raudse riide ehet.
 Nii tulivad nad suures wäes,
 Neil kanged sõa-riistad käes,
 Kes mõis neil' wastu panna?!

Nad kandsid üle Gestimaa
 Siis rasket sõa tulda,
 Ja waba rahwa werega
 Siin niisutajid mulda!
 Nad heitsid oma alla maad
 Ja rahwast orjaks tegiwad,
 Siin püha Gesti pinnal.

Kui Gesti aau ja wabadust
 Nad jurma hauda mätšid:
 Siis arm ja truudus libedast',
 Veel haua äärel nutšid.
 Siis ohkasiwad orud, mäed,
 Ning hallikad ja ojad, jõed,
 Siis nuttis Taara tammik!

Ta ohkamised käisiwad
 Siis kohjjetes taewa;
 Ja Taara ette wiisiwad,
 Ta wiletsust ja waewa:
 Siis Taara suure armuga
 Ta pääle wõttis halasta,
 Ja orjapõlwest päästa.

Nüüd jälle wabal Gestimaaal
 Ju kannid laulud hüidwad;
 Ehk sortšilaste pojad veel
 Küll wangistada püidwad:
 Ei aga jüski wõimust saa,
 Waid suure aau ja wäega
 Neid kange Kalew wõidab.

Gesti Aleksandri koolile.

Helišes ferd sõna Gesti pinnal:
 „Priiks mu rahwas peab saama nüüd!“
 Nii kui pittše hääl siis kõlas Vääne rannal
 Rahwa tänu hõiskamise hüid,
 Ja igast südamest kui kahiseja meri —
 Siis tõuusiwad tänu-palwed ülesse,
 Et ta p'ole mitte enam ori,
 Waid wõib ija pinnal wabalt elada.

Ühendus siis hüidis kofku rahwast,
Oma paeldega ta köitis neid;
Armastus, see sundis tööle wahwast',
Truudus kiinitas, kes tõistest maha jäid.
Siis kõik hakkasiwad ühel meelelel tööle,
Tööle, — mis on kasuks terve rahwale;
Päästja auuks ja õnneks isamaale,
Wõtsid Aleksandri kooli ehita.

Eh! küll hakati siis usinaste tööle,
Aga siiski kõik weel alles poolel on;
Ja nüüd hiiab palwes meie poole:
„Tooge andid, wemmad, see on teie oma auu ja õnn.“
Tooge siis, oh armjad tooge —
Kalli asutuse tarwis andid nüüd;
Urge tõine tõisest maha jääge,
Urge laske wastalisi wõita meid!

Gesti pojad, wõtke agaraste tööd weel teha,
Rõõmus pulmapäew on meil siis oodata;
Siis me' saame pea jeda päewa näha,
Millal meie kool wõib tööle hakata;
Millal tema Gesti waimu põllul,
Hakkab hiiigwat walgust wälja külwama;
Millal ehitab ta isamaad kui kullal,
Millal tema auu saab paistma kõigile.

Ei siis pole tarwis Taara taimetesi,
Anda enam wõera karnärite hoolesse,
Kes neid kallid Gesti waimutesi,
Muudawad küll wõera meelele; —
Waid siis nende taim'de kaswataja
On meil oma Aleksandri kool,
Sest jään on Gesti õp'jad — Gesti õpetaja,
Ja elab kindel Gesti keel ja meel.

Tõuse.

Hoidu puna, jõua
Meile üksford ju!
Wõta walgust tuma
Rõpeta me'le töö!

Tõuse kuldne päike
Hilg'wa iluga;
Saada oma läike
Ülle Testimaa!

Kui ju kuldseid kiired
Meile paistawad
Pimeduse piired
Siis kõik kaduwad!

Jurwastus.

Kaura jõuan ma weel olla,
Wale armastuse sees?
Tõe armu jälgi otfi
Kurboüjes ja silma wees?

Oh kui mitmed rõõmsad tunnid
On m'ul olnud elu sees!
Mitmed armastuse leegid
Läiksid jagedast' mu ees.

Almaagu olen püüdnud
Tulswad rinda waigista,
Mis mind sagedaste sundis
Armukesta otfida.

Aga kõik need kallid looted
Kadusid mu südamest;
Aeg ja elu wiis nad ära,
Alja merde igawest'!

Rändaja.

Ford rõõmus ja ford murelik,
Ma rändan elu-tees;
Waim aga küsib: „Surelik,
„Kus sa nii ruttu lä'äd?
„Miks elu-mere laenetel
„Nii kiirelt purjutad?
„Miks noorus' õnne wainudel
„Nii üürisejeks jääd?

„Mis kätte saada tahad sa,
„Et lendad edasi?
„Miskpäraft seisma sa ei jää,
„Eh ei lä'ä tagasi?
„Oh wana wäeti rändaja,
„Weel pööra noorus' teel!
„Oh halli juukse kandija,
„Saa üksford lapsjeks weel!”

„„Ei,““ kostab süda, „„itälgi
„„See ole võimalik!
„„Waid tee lä'äb üksi edasi,
„„Ta hauani on pik!
„„Ma otsin rahu, hingamist,
„„Mis mujalt ma ei saa,
„„Kui aga üksi hanaft wist,
„„Sest sinna ruttan ma!““

Õhtu rahu.

Läinud on ju kuldne päike
Päewa reisirist puhkama,
Ja ka tema walgu' läike
Uimund udu meresse;
Lõppenud on päewa töö,
Hingamist toob waimne öö.

Tähed taewa wõlwi täitwad,
Paistwad hiilgwa iluga;
Oma läikwat nägu näit'wad,
Ilma orgu, meitele.
Mina nende walguses,
Kõnnin Ijad paludes.

Wainu pääl weel üksi kõlab
Siisiliste huike hää,;
Mii et mets see wasta el'ab,
Kus ka ööpik laulab weel;
Ja ka rohu = sirtsu hää
Kõlab kõrwa siin ja sääl.

Üksford ka meil' õhtu jõuab
Kätte tulla kõigile;
Kui meid Ija ära nõuab,
Oma riiki elama:
Siis toob õnnis õhtu tund
Meile hingamist ja und.

Miks ja leinad?

Miks ja, lahke linnufene,
Seisjad leinal lepirus?
Miks ja wait ja mureline
Kurdad turwalt kuusikus?

Miks ja oled pugen'd peitu,
Bijar põskil põejasse?
Kas ja kuskilt leidsid laitu
Oma lahke laulule?

Wõi ehk on wa'st mõtnud petta
Sind su wale armuke,
Et nii nukralt tahad nutta,
Ja nii kurwalt kaebada? — —

„Küsid, kallis, keda kurtas
„Lepikus nüüd leinan ma,
„Keda ma nii kange'st' kartes
„Pugen'd peitu põesasse:

„Veinan õntsat sinu elu,
„Bidu-põlwe päewasid;
„Nutan waeste wende walu,
„Wangistuse waewasid!

„Meie end'jed hellad hääled
„Pantud nüüd meil patudeks,
„Virguw waim, ja wabad meeled,
„Säetud süüts surmawaks!

„Seda'p leinan linnufene,
„Põesa warjul waluga!
„Sest ep laul mul mureline —
„Ei wõi elki iluga!”

Ara enam leina keelil
Paula lindu leplikus!
Ara enam mure meelil,
Kurda kurwalt kujukus!

Põhja piiril tõstnud päada,
Kotkas kõrge künigas,
Saatanud seda aegamööda,
Mis teid kallid kurwastas.

Jälle uued uhked metsjad,
End'jed kand'est kaswawad;
Jälle kaunid kingu otjad
Uuest' haljad ilusad.

Jälle teie pehmes pesas
Kaunid pojad kaswawad;
Jälle wainul waitjes wõjas
End'jed hääled helkiwad!

Sest, oh linnufene, jätta
Veina nuttu järele!
Peidu põesast wälja tõtta
Paula jälle lahkestel!

Õnnesoowitus J. R.'ale,

Veeri-aja lõpetuseks, 5. Jürikuu päeval 1881.

Täna tõuseb uue elu päike,
Sinu elu-taewa serwalt ülesse,
Pühitseb Su kallist elu kätte
Õnnistuseks Sulle — uue elusse.
Lapsepõlwe nüüd selja taga jäänud,
Oma murede, ja õime hulgaga,
Täieks inimeseks oled Sa nüüd saanud,
Õnnistatud täna pühaste.

Elu-sadamas, kus kõik müüd wiidab,
 Teretab Sind Taara hõiske hää, .
 Ütleb Sule: „Tõsibus kõik wõidab,
 Seda wõta kaasa elu teel!“
 Ja mis mõistwad muudgi minu huuled
 Sinule müüd soowiks pakuda:
 Kui, et wõtaks ikka õnne tuuled,
 Sinu elu-laewa hellalt lükata!

Sinu waimupõlv ka rohket wilja kandku,
 Gesti tulewiku tulusse;
 Sinu elu-aasad diekese andku
 Armsa isamaale ilusse!
 Et kui päd S'ul üksford hallid juukses kat'wad,
 Ja ju died riisub elu-sügise:
 Et siis suguwennad Sinu ette tõt'wad,
 Riites, tänuga Su tööd ja tegusi.

Sa wõta igaweste truuks jääda,
 Oma isamaale, Reisrile ja usule;
 Ara wõta nende sarnatseks Sa saada,
 Kes on pöörmud selga suguwõjule!
 Sinu rindus tugi'gu ikka truudus,
 Ja õigus, headus paistku tegudes,
 Siis on Su elu-laewal kindel sõudus,
 Siin wahutatavas laine mägedes.

Küll siin ilmas mõni waew ja mure,
 Sinu südant wa'est ka kurwaks teeb;
 Küll siin ilmas mõni kius ja kära,
 Sinu hinges' wa'est ka haawu lööb,
 Gesti elu-saatus iialgi ei küsi:
 Kas on wõimalik, kõik kanda S'ul?
 Ei ta aga peale pannes wäsi,
 Elu-raskusi, mis kibe kanda küll!

Kui jüski võtad heale truits jääda,
 Siis elu mure kergest' mööda lä'äb;
 Ei vdi siis kiusu tormid võimust saada,
 Vaid õigus, lahke tuul neid tagasi köik lööb.
 Sest ütlen veel: Su lootus olgu — Jumal!
 Siis elu-saatus tasast teed S'ul käib,
 Kõik ettevõtmist anna hooleks temal' —
 Siis elu-käik Sind õnne randa viib!

Jah ela siis! ja võtse kasu õnnel,
 Ja kõnni Taara mäe peal kuldseid radasid;
 See Vanemuine kallid heliseja kannel
 Sind õpetagu astma edasi!
 Ja varjagu Sind Taara tamme lehed
 Et elu-torm Su õnne riisuma ei saa;
 Ja walmistagu S'ule pärjajese ehet,
 Ning pangu diekese Sinu rinnale!

Kadunud.

Miks on mu süda turwaks läinud,
 Miks tõuseb rinnust walupilw?
 Kes on mu rõõmud ära viinud,
 Kus jäänud õitsem õnne põlw?

Kus on mu noorus' lillesuhad,
 Oh elu-hommik kus sa jäid?
 Kus kaunid, kallid, kuldseid koshad,
 Mis südamesse lootust töid?

Kõik kadunud! kui nimenägu,
 Ja mööda läinud, nii kui tuul!
 Sest sügise ei kukku kagu —
 Ei hülja ööpil Talwetuul!

Jah! elu-sügise m'ul käes,
 Ja kadunud mu diekuu!
 Seepärast ohkab mure wäes
 Hing, süda, leina laulab juu!

Jää rahule! mu turblit süda,
 Hing jäta järel ohkamist!
 Kõik pea lõpeb waew ja häda —
 Saab wäsin'd keha puhkamist!

Sest warsti lähäd mulla põue,
 Sa wäsin'd keha hingama;
 Waim lendab üles tähte õue,
 Kus igawene isamaa!

Kaswumaa.

Kui wõtan waate-ringi teha
Ma kangel' ida kaaresse,
Siis paistab filmi kuldne eha,
Wiib soowid sinna kaaresse.

Sääl paistab kangel waatewiirul,
M'ul kuldjes koidus kaswumaa;
Mu mõtted lend'wad kotta kiirul,
Küll sinna igatsufega.

Sääl rõõm ning rahu, elu ilud,
Mind õnnetasid õitswal a'al,
Tundmata olid mured, walud
Ja elu-raskus, nuffer meel!

Siis õnnepõlwes tundma õpp'sin,
Ma jääs üht lahket neiuks;
Ma tema feltjis lilla nopp'sin,
Ta kinkis m'ule diekest.

Me' lapselikult juttu ai'me,
Ja rõõmus oli meie meel,
Siis kindlaste ka sõbraks saime,
Mis edasi nüüd kestab weel.

Sääl hakkas armastuse tuli
Ka minu rindus põlema,
See esmalt Paradiisiks oli —
Nüüd aga mureks minuile!

Nüüd olen juba meheks saanud
Ja ilmas mõnda asja näin'd;
Nüüd elu=merel ekfi lained,
Mu lusti laewa kangel' wiin'd!

Nüüd aeg ja elu matunud maha,
Kõik end'jed õnned igawest!
Ei arm ja tundmus jüski taha
Weel kustuda mu südamest!

Weel unes näen ma end'jed õnned,
Kui neiu küsib armuga:
Kus jäänud meie õnne tunnid?
Kus jäänud kallid kaswumaa?

Sõbra M. W. lahkumiseks,

22. Talwekuu päewal 1880.

Armas sõber! nüüd on Sinul
Kurwastuse päewad käes!
Kõik Su rõõm on läinud lennul,
Süda ohkab mure wäes!

Elu=saatus kutsub ära
Sind nüüd armsalt ijamaalt;
Noorus' kewabel ju wara
Lahkuma pead kodu teest!

Uamaa ja sõbrad, tutt'wad
Jääwad Sinust kaugele,
Sest Su filmadest nüüd rutt'wad
Pisarad küll laugele.

Siin Sa kõnd'sid rõõmu rannal,
Kuldse koidu paiste käes;
Siin küll õitsesid Su rinnal
Õnned, ilud wagas wäes.

Wiimist kord'Sul kõrwu kost'wad
Raasikute kahinad:
Ja siis taewa serwa kust'wad,
Kus Su õnned hingawad!

Torm nüüd wiib Su elu-laewa
Kangel' õnne sadamast;
Põlved katt'wad rõõmu taewa,
Süda õhkab haledast'!

Aga Sumal juhatagu
Laewalest Sul targast nõuust
Ja Su südant jahutagu,
Mis nüüd tujuk maru jõuust!

Isjand jõundis, wahwust antku,
Rõõmustagu Sinu meelt!
Ja Sind hellal kätel kantku
Jälle kodu wõderalt maalt!

Mii, et jälle Gesti pinnal,
Wõid Sa wabalt elada,
Rohkel rõõmul, õits'wal õnnel,
Ilma kurnastujeta!

Eluilm.

Mu eluilm on paksus pilwes,
Mind maru tormid matawad;
Mu süda närtsub leina põlwes,
Mind õhkamisest katawad!

Mu lapsepõlwe rõõmu päewad
On mööda läinud rutuga,
Kõik noorus' ilud maha jäiwad,
Sest kaeban hale nutuga!

Tuul kannab end'sed hõiskamisest
Mu kõrwu kuldse kõlaga;
Ja rohked rõõmu tuiskamisest
Näen kangel kõnd'wad iluga.

Oh kui weel alles koiduwalgel
Ma mäng'sin elu hommikul:
Rõõm, rahu läikis minu palgel
Kui linnukesel kewadel!

Oh kui weel alles õnne eas
Mul filmas ilus' uppusid;
Kui wainu halja puude seas —
Ma nopp'sin lille nuppusid.

See kõik on läinud lendes mööda,
Ei tule iial tagasi!
Waid end'se ilma wõtab jääda
Ta igaweste wagusi!

Sahkuja.

Ära pean lahkuma
Armsalt Gesti pinnalt,
Naske õhkamisega
Sjamaa ju rinnalt.

Kadunud on minuist nüüd
Kuldsed õnne päewad;
Kõik mu lust ja rõõmu hülid
Minuist maha jäiwad!

Jumalaga sjamaa!
Ehk küll lahkun sinuist,
Ei sind siiski unusta,
Kuis ja paistad kenast!

Jumalaga wanemad,
Ja kõik sõbrad, tutt'wad!
Wiimist kord' teil annan kätt,
Ja mu silmad nut'wad!

Jumalaga murm ja aas,
Õitswa lilledega!
Kus ma sagedaste koos
Laulsin sõbradega!

Jumalaga metsake,
Kus ma noores eas,
Hoidsin karja rõõmsaste
Halja punde seas!

Roidu õnn ja iludus,
Maha jääwad minuist!
Aga arm ja mälestus —
Need ei kustu rinnuist!

Tule kodu!

Kurwalt tõstan laulu hääle,
Murest rind m'ul heliseb;
Säen sõrmi kandli pääle:
Kurwalt see ka kõliseb!

Sõber kaua wiivid laugel,
Kaua kõnnid wõeral raal;
Kaua ida ilma laugel
Elu-kõrbes effid weel?

Ammugi Sind ootan kodu,
Ära wiivi enam sääl!
Tule, kõnni tutwaid radu,
Tule ela sjamaal!

Jätta maha Moskwa linna,
Kuulus Zaari kodupaik!
Jäta Kreml'i tornid sinna,
Roidu paistes hiilg'ma kõik!

Siin on palju parem elu,
Võbusam ja lahkem maa!
Siin on palju suurem ilu,
Rodu kaunim, kallim ka!

Siin Sa Taara mäe pääl tõstsid
Rõõmu laulu helinat;
Vanemuise laual ist'sid
Kuuldes kandsi kõlinal.

Siin Sind õnne rahu ilmas
Utku õitsil mängitas;
Lämeküüne armu hõlmas
Sinu südant süngitas!

Siin Sa rohkelt rõõmu tundsid
Lahkeis elu luhades,
Kuldses vabaduses kõnnsid
Pillerkaare tubades.

Sest, oh sõber! ära kaua
Enam viivi tulemast;
Ei ma kauem enam jõua
Waigistada igatsust?

Minewik, olewik, tulewik.

Minewik! sa olid m'ul nii ilus,
Kui ist'sin isa õues, halja kaske wilus,
Siis oli rõõmus minu lapse rind,
Ja ma laulsin lahkeste kui lind.

Sääl aga elu-torm mu üle käis,
Mind lapsepõlwe rajalt wälja wiis:
Sest on mu olewik nüüd kurb ja kole
Ei endist rõõmu kuskil leida pole!

Oh tulewik! su sisse waadata,
On minu nõbral filmal võimata!
Siiski tean, sa kõik m'ule tuua wõid,
Kuid mitte minewiku elu õit!

Päikese tõusemine.

Päike tõuseb taja
Taewa serwale,
Maalib mäed ja wõsa
Kulla karwale.
Oma rõõmsad palged
Mäitab meitele,
Puistab hülglwat walget
Pime orusse.

Aga affid tõstwad
Sala tiuslemist;
Nende hääled kostwad
Dõsel enam wiist.
Seft nad tõstwad kära
Kõrge torni seest;
Püüdwad keelda ära
Päikse tõusemist!

Loodus rõõmu tuhil
Ärkab ülesse,
Püha päikse juhil
Ehib ilusse.
Rumud kuldjel kõlal
Pau'wad rõõmu wiit,
Õrna õhu õlal,
Et on walguis' wõit.

Aga loodus' säädust
Muuta nad ei saa,
Kinni katta täädust
Nad ei jõuua ka.
Seft peab nende kära
Wiimaks jääma wait,
Dõ lä'ab kiirelt ära,
Walguisel jääb wõit!

A r m a s t u s .

Armastus, ja läitiw lille õis,
Sa südamete õnnis Paradiis!
Sa oled hallikas küll elu-weega,
Ja joodad südameid kui kärje meega,
— Aga kus sinu joowid kõik täide ei lä'a —
Sääl oled üks libedam kannatus ja,
Sääl kustutad ja mõnda elu sädet,
Teed waenu paeldeks mitu siidi sidet!

Südamele.

Jüda, oh jüda! mill ajal sa jätad
Kõik kulsed kujud ja luulelised mõtted?
Mis mõllad ja mäsad sa ilustuse mängi,
Ja paneb mu meeled kõik mõtete wangi?
Need petlikud pildid küll kaduwad pea,
Mis näitab nüüd olevat ilus ja hea;
Sest tõsidust õpi mis igawest' jääb,
Ja ilustuse kujud kõik kaugele a'ab!

Eksimine.

Sõber, kui meelitawad õigelt teelt ära
Sind walskuse linna kuld tornide sära
Ja kui mõtad see linna sa astu —
Sääl mõetakse Sind rõõmsaste hõiskades wastu;
Sääl näed Sa died ka ilusa maalis,
Mis kenaste kaswawad effimise saalis;
Neil õitel ja lehtel on läikija nägu:
Aga sell wiljal on — wihane magu!

Tääduse peegel.

Kõik kujud näeme teaduse peegli seest,
Mis murdu warjul meie filme eest,
Sest kõik püüawad siis suurre hoolega
Illa tääduse peeglistse waadata:
Aga ööde sõbrad ei taha
Draa muste kujusid näha!
Sest tääduse peeglid ei armasta nad mitte,
Waid püüawad teda igaweste finni katta!

Tõde ja wale.

Tõejutt laiendab täädust,
Laimamine häwitab hädust,
Wale sünnitab riidu ja tüli,
Nisub rõõmu ja rahulist elu;
Siiski, sõber, Sa armastad walet,
Rõõmuustad seega kuradi palet!

Säädus ja häädus.

Kui wähenesid ilmast hädused,
Siis panti walitsema säädused,
Hääduse maenitjused on pehmed ja head,
Aga säädus ütleb waljust: „Sina pead!“
Kui oleks ilmas enam hädused,
Siis poleks tarwis walju säädused.

Isamaa armastus.

Kui õnnelikuks teeb küll igat ühte
Oma isamaa ja rahwa armastus! —
Eesti poeg, see on Su kõige kallim auu ja ehte,
Kui Sul armas oma rahwaus!
Aga siiski pöör'wad palju isamaale selga,
Wõt'wad enestele ehteks wõeraid sulga!

Mõistus ja mõtlemine.

Ilma mõtlemiseta on mõistus üks wiljata taim,
Ja ilma mõistuseta mõtlemisel wäeti wõim.
Aga kui nad koos on mõlemad,
Siis nad elule kasuks tulewad;
Seft kelle pääs nad käsi käes ei käi,
See neist täielikku kasu saada ei wõi.

Waimu walgus.

Waimu walgus, kallis warandus,
Õnnelik see maa, kus sina õitsemas.
Sinu kasu on küll kõigil selgest' näha,
Kes wõib silmi wäha lahti teha. —
Aga süski on neid leida igal pool,
Kell' sind kinni katta kindel hool.
Ja enamist' see sünnib püha kätte all,
Tõeste waene, waene lugu küll!

Kiitlejale.

Oh sõber, mu kõrwasid wõtawad täita
Su kiitlemise kõneb küll alati,
Aga mu silmadele süski ei näita
Üht head tegu Sa ilalgi!
Parem üks lubamata täitmine,
Mis tuleb Su südamest ja kätest,
Kui sada lubamist täitmata,
Mis tuleb Su suust ja mõttest.

Saksastajale.

Ätle sõber, kas on Sakslasi nii wäha,
Et neid püüad ikka juure teha?
Ehk kas saadab jee jüis S'ule kasu,
Kui siin istutad neid wõeraid wõsu?
Ja kui nende seltsis elada Sa tahad,
Siis ma soowin, et Sa sinna lähad
Kus on wanast saadik nende isamaa,
Sääl saad ruumi leidma wististi Sina ka!

Rahwus.

Grundus, ühendus, seltsilik elu
On kõik kallis rahwuse wili:
Ütleüld'ne rahwus toob õnne ja kasu,
Ja annab kõige hää asjale asu;
Aga üksiku parteide püüed
Rikuwad ära rahwuse õied,
Wähendawad isamaa õnne ja ilu,
Panewad wangi ditsawat elu.

Jää kindlaks.

Än jüda, jää kindlaks kõig' õiguse sees
Ja ärgu sa kõikugu tormide ees!
Ärgu sind liigutagu kiusatuse laened
Jäägu s'ust kangele tülid ja waenud;
Waid õigus ja headus olgu su sees —
Siis liigub mu elu laew wagusas wees.

Ajalehe „Sakala“ le.

Su waba tee lä'äb hiilg'wa tulewiku poole,
Su rindus elab kindel Eesti waim!
Eesisaadik, kui sa hakasid jün tööle
Õdi kohe haljendama walgu^s taim!
Eesti ela, kaswa, õitse kofumisel,
Sa rahwa wabameeleline ajaleht!
Ja olgu sinu auuwäart püüdemisel
Ka igaweste ifka waba maht!

„Tallinna Sõbrale“.

Ja sõbra nimel Eesti rahwa sekka tuled —
Päält näha näitab sõbra nägu ka —
Aga et seestpidi waenlane oled,
Seda ei wõi keegi jalata!
Oh wõtku taewas kaitseda ja hoida iga meest
Selle jala sõbraliku nāuga waenlase eest!

„Ristirahwa pühapäewa lehele“.

Ja warjad waga nāu ja pūha kätte alla,
Üht — partei liusu meelt;
Sa wiiskad rahwalikutid asju, wiiskad walgu^st,
Ja solgid teutawal kombel Eesti keelt!
— Kui tahad ristirahwa leht ja olla,
Siis õpi enne rahwusline leht ja olemä,
Ja jäta maha partei erakasu püied,
Käi ifka käsikäes rahwaga! —
Niikaua, kui ei tee kõik jeda ja,
Ei wõi ja ristirahwa lehe nime kanda ka!

„Kündja“ le.

Sinu roostetanud adra rauad,
Kündwad lahti wanad waenu hauad;
Mat'wad nulla alla haljad rahwus' öied,
A'awad waud kõverad kui kiusu köied.
Eesti kuule minu soowi armas wader,
Wii ära Eesti pinnalt oma Balti ader!
Eesti mulda künda ja ei mõista mitte sugu',
Seda tunnistas ju künnist iga wagu!

S i s u.

	Lehekülg		Lehekülg
Annetuseks	5	Geesti Aleksandri koolile	26
Kallim warandus	6	Tõuse!	28
Raebtus	6	Kurvastus	28
Lapse põli	7	Rändaja	28
Geesti mees	7	Ohtu rahu	29
C. H. Jakobson'i surmasõnumet kuuldes	8	Miks ja leinad?	29
Marile	11	Onnesoowitus J. H. 'ale	30
Metlake	11	Kadunud	32
Rõõm ja kurbtus	12	Kaswumaa	33
Rahutu süda	13	Sõbra M. W. lahkumiseks	33
Uhke neiule	13	Eluilm	34
Leitud roosike	14	Lahkuja	35
Waata ette	14	Tule kodu!	35
Liiuile	15	Minewik, olewik, tulewik	36
Jagatsemine	15	Päikese tõusmine	37
Kurblik elu	16	Armastus	37
Surnu aed	16	Siidamele	38
Cha a'al	17	Ekimine	38
Seitlik meel	17	Tääduse peegel	38
Karja seltsile	17	Tõde ja wale	39
Wastus	19	Saadus ja hädus	39
Kahuwennale	19	Jamaa armastus	39
Wiljandi Geesti Põllumeeste Seltsi maja pühitsemiseks	20	Mõistus ja mõtlemine	40
Jamaale	21	Wainu walgus	40
Unenägu	22	Riitlejale	40
Kewade	22	Sakstajale	41
Sügise	23	Rahwus	41
Arfage!	23	Jää kindlaks	41
Elagu ja!	24	Sakalale	42
Emakeel	25	Tallinna Sõbrale	42
Wabadus ja wangipõlw	25	Ristitrahwa pühapäewa lehele	42
		Riindjale	43

Spind: 15 Pop.